

Gebrek aan strategische visie obstakel voor competitiviteit van Belgische economie

2014 /7
29 | 04 | 2014

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Itinera roept volgende regering op loskoppeling lonen en productiviteit tegen te gaan en te investeren in een proactief STEM-onderwijsbeleid

België is een competitief land maar beschikt niet over de slagkracht om de competitiviteit morgen te verbeteren. Itinera brengt in het rapport "Competitiviteit 2014-2019" enkele pijnpunten in kaart waarvoor amper of geen vooruitgang wordt geboekt. Om competitief te blijven, moet de evolutie van de loonkost nauw aansluiten bij de evolutie van de productiviteit. En deze wetmatigheid wordt in ons land niet meer gerespecteerd. Slechts 30% van de loonevolutie is gevolg van productiviteit.

Itinera roept de volgende regering op om de loskoppeling lonen en productiviteit tegen te gaan. De high-tech is een groeisector in Belgische economie maar het groeipotentieel dreigt onderbenut te worden door schaars aanbod van werknemers. Een meer actief pro-STEM onderwijsbeleid in functie van de enorme diversiteit die technologie uitlokt, lijkt dan ook wenselijk om onze competitiviteit te versterken en tewerkstellingsopportuniteiten te benutten.

Slechts 30% van evolutie van loonkost is gevolg van evolutie productiviteit

Itinera analyseerde voor 10 industriële sectoren dat de evolutie van de loonkost maar voor 30% gekoppeld is aan de evolutie van de productiviteit. Anders geformuleerd: 70 % van de ontwikkelingen van de loonkost in deze 10 industriële sectoren heeft niets te maken met de ontwikkelingen in arbeidsproductiviteit. Deze evolutie staat sterk in contrast met Duitsland, waar de evolutie van de loonkost voor 60% verklaard kan worden door de evolutie van de productiviteit. Ook in Frankrijk, Italië en Spanje sluit de evolutie van de lonen veel nauwer aan bij de evolutie van de productiviteit.

“Door de lonen sneller te laten stijgen dan de productiviteit toelaat, dreigen we onszelf uit de markt te prijzen in sectoren die internationaal moeten concurreren. Het stoppen van deze gevaarlijke evolutie is voor de volgende regering een prioriteit op korte termijn.”: zegt Johan Albrecht.

Groei in high-tech sector afgeremd door personeelstekort

De high-tech tewerkstelling steeg in België tussen 2000 en 2011 met 22,3%. In Duitsland steeg de high-tech tewerkstelling maar met 13% en in Nederland bleef deze min of meer stabiel.

In 2011 werkten ongeveer 549 000 mensen in de ruim gedefinieerde Belgische high-tech. High-tech is een groeisector in de Belgische economie maar het toekomstige groeipotentieel dreigt onderbenut te blijven door een schaars aanbod van werknemers.

Onderwijs steunpilaar voor groei van high-tech sector

High-tech biedt grote exportkansen. Meer capaciteit opbouwen in hoogtechnologische innovatie en productie is niet mogelijk zonder de continue instroom van getalenteerde medewerkers. Onderwijs is één van de steunpilaren onder de Belgische competitiviteit. En net hier rijpt het spreekwoordelijke schoentje want er dreigt voor ons land een stijgende arbeidsschaarste in het (hoog)technologische segment. Zo steeg in de Europese Unie het aandeel van 20-29 jarigen met een diploma wetenschappen en technologie van 12,5% in 2007 tot 15,2% in 2011. Deze toename is deels het resultaat van gerichte inspanningen in heel wat landen. In ons land daalde dit percentage van 14 % in 2007 tot 12,7% in 2011. “De Belgische onderwijsoutput leidde dus tot een omgekeerde evolutie in vergelijking tot de rest van Europa. Hierdoor verliezen we opportuniteiten op lange maar ook op korte termijn.”: zegt Johan Albrecht.

Onderwijsbeleid dat alle jongeren voorbereidt en wapent

De kracht van technologie wordt zeer zichtbaar in de arbeidsomgevingen van de nabije toekomst. De automatisering die de industrie heeft getransformeerd, dient zich vandaag aan in alle dienstensectoren. Eenvoudige kantoorjobs verdwijnen vandaag al in een sneltempo. In een ruchtmakende paper uit 2013 voeren Carl Benedikt Frey en Michael Osborne van de universiteit van Oxford aan dat in 47 procent van de beroeps categorieën – waarvan het merendeel diensten - een groot gevaar op automatisering bestaat. Frey en Osborne hebben het onder meer over accountancy, juridisch werk en een heleboel andere witteboordenbanen die de afgelopen decennia alsnog belangrijker zijn geworden in termen van tewerkstelling. De projecties van Frey en Osborne hoeven geen realiteit te worden maar net in landen met zeer hoge belastingen op arbeid is er altijd een motivatie om arbeid te vervangen door technologie. Dit kader met stijgende arbeidskansen in high-tech met low-tech jobs onder toenemende druk, vereist een onderwijsstelsel dat alle jongeren – en niet alleen een selectie van jongeren – voorbereidt en wapent.'

Lees het rapport op www.itinerainstitute.org

Voor meer info neem contact op met **Johan Albrecht**, senior fellow Itinera, 0476/51 15 43